



รายงานการพิจารณาศึกษา

เรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบ
จากเมียนมาและผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา

ของ

คณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ
กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ
และการปฏิรูปประเทศ
สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๑๑/๕๓๑๕

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบ จากเมียนมาและผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๖ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๙๐ (๙) ในการกระทำกิจการ พิจารณาขอหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐ การค้าชายแดน การค้าผ่านแดน จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว จุดผ่อนปรนเพื่อการค้า ช่องทางธรรมชาติ และช่องทางตามกฎหมายศุลกากร การเดินทางข้ามแดน การจัดการและการดูแลแรงงานข้ามแดน การส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ โดยเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับดินแดนและความมั่นคงของประชาชน นั้น โดยคณะกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายรังสิมันต์ โรม
๒. นายมานพ ศิริภูวตล
๓. นายสุธรรม แสงประทุม
๔. นายชูกัน กุลวงษา
๕. นายอามินทร์ มะยูโซ๊ะ
๖. นายวัชร ยาวอหะซัน
๗. นายชูการ์โน มะทา
๘. นายชุตติพงศ์ พิภพภูโญ
๙. นางปัทมา ตันตริตนานนท์
๑๐. นายปิยรัฐ จงเทพ
๑๑. นายยุწყตติ วาบา
๑๒. นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์
๑๓. พลเอก พิศาล วัฒนวงศ์ศิริ
๑๔. นางจุฬาลักษณ์ ชันสุธรรม
๑๕. นายรอมฎอน ปันจอร์

ประธานคณะกรรมการ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
เลขาธิการคณะกรรมการ
โฆษกคณะกรรมการ
โฆษกคณะกรรมการ
โฆษกคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
กรรมการ
กรรมการ

/บัดนี้ ...

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาและผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) รังสิมันต์ โรม

(นายรังสิมันต์ โรม)

ประธานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

สำนักกรรมาธิการ ๒

กลุ่มงานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๓๖๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cns@parliament.go.th

สำเนาถูกต้อง



(นายชวงค์ นิลสกุล)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๒

นายกฤษณ์ท ลีภาสุรพิสุทธิ์/ร่าง
นางสาวอโนทัย เตชะสุภากร/พิมพ์
นางสาวสุภาพร อาจเดช/ตรวจ

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ นางสาวฐิติมา ทองสวัสดิ์

ครั้งที่ ๒ นายคณิต คำนวนผล

ครั้งที่ ๓ นางสาวสุภาพร อาจเดช

สารบัญ

หน้า

สารบัญ.....	ก
รายนามคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ.....	ค
รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบ.....	๑
จากเมียนมาและผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา	
๑. การดำเนินงาน.....	๒
๑.๑ รายชื่อคณะกรรมการ.....	๒
๑.๒ รายชื่อที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ.....	๒
๑.๓ รายชื่อคณะทำงานเพื่อพิจารณาศึกษาข้อมูลและจัดทำรายงานของคณะกรรมการ... ในคณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยและ ผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทย - เมียนมา	๓
๒. วิธีพิจารณาศึกษา.....	๓
๒.๑ การประชุมของคณะกรรมการ.....	๓
๒.๒ หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและข้อเท็จจริง ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ.....	๓
๓. ผลการพิจารณาศึกษา.....	๕
๓.๑ สถานการณ์ของผู้อพยพในพื้นที่ชายแดนไทย - เมียนมา.....	๗
๓.๒ ประเด็นกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงพันธกรณีระหว่างประเทศไทย..... ที่ได้ให้คำมั่นสัญญาไว้แล้ว	๑๒
๓.๓ ประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณา.....	๑๔
๓.๓.๑ แนวทางการดำเนินการกรณีผู้หนีภัยการสู้รบ (ผกร.) ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว..... ๙ แห่ง ซึ่งเข้ามาเป็นเวลานาน และนโยบายการจัดการในระยะยาว	๑๔
๓.๓.๒ แนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการกรณีผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา..... (ผกสม.) ที่เดินทางเข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่ภายในพื้นที่ที่รัฐจัดให้	๑๕
๓.๓.๓ แนวทางและนโยบายการบริหารจัดการผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา (ผกสม.)..... ที่เดินทางเข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่นอกพื้นที่ที่รัฐจัดให้	๑๗
๓.๓.๔ ประเด็นการพิจารณาในแง่มุมทางกฎหมาย.....	๑๙
๔. ข้อเสนอของคณะกรรมการ.....	๒๐
๔.๑ ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการกรณีผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา (ผกร.) ในพื้นที่..... พักพิงชั่วคราว ๙ แห่ง ซึ่งเข้ามาเป็นเวลานาน	๒๐
๔.๒ ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการกรณีผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา (ผกสม.)..... ที่เดินทางเข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่ภายในพื้นที่ที่รัฐจัดให้	๒๑
๔.๓ ข้อเสนอแนะแนวทางและนโยบายการบริหารจัดการกรณีผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา..... (ผกสม.) ที่เดินทางเข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่นอกพื้นที่ที่รัฐจัดให้	๒๓

สารบัญ

	หน้า
ภาคผนวก.....	๒๖
ภาคผนวก ก ประกาศตั้งคณะอนุกรรมการ.....	๒๗
ภาคผนวก ข ภาพการประชุมคณะอนุกรรมการ.....	๒๙
ภาคผนวก ค รายนามเจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการ.....	๓๓

รายนามคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖



นายรังสิมันต์ โรม
ประธานคณะกรรมการ



นายมานพ ศิริภูวดล
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง



นายสุธรรม แสงประทุม
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สอง



นายชูกัน กุลวงษา
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สาม



นายอามินทร์ มะยูไช๊ะ
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สี่



นายวัชระ ยาวอหะซัน
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่ห้า



นายชูการ์โน มะทา
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่หก



นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ



พลเอก พิศาล วัฒนวงศ์ศิริ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ



นายชุตีพงศ์ พิภพภิญโญ
เลขาธิการคณะกรรมการ



นางปัทมา ตันตริ์ตนาพันธ์
โฆษกคณะกรรมการ



นายปิยรัฐ จงเทพ
โฆษกคณะกรรมการ



นายยูწყัยดี วาบา
โฆษกคณะกรรมการ



นางจุฬาลักษณ์ ชันสุธรรม
กรรมการ



นายรอมฎอน ปันจอร์
กรรมการ

รายงานการพิจารณาคำขอ
เรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา
และผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา

ของ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๖ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๙) โดยให้มีหน้าที่และอำนาจกระทำการพิจารณาขอเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐ การค้าชายแดน การค้าผ่านแดน จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว จุดผ่อนปรนเพื่อการค้า ช่องทางธรรมชาติ และช่องทางตามกฎหมายศุลกากร การเดินทางข้ามแดน การจัดการและการดูแลแรงงานข้ามแดน การส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ โดยเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับดินแดนและความมั่นคงของประชาชน นั้น โดยคณะกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายรังสิมันต์ โรม	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายมานพ ศิริภูวดล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสุธรรม แสงประทุม	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายชูกัน กุลวงษา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายอามินทร์ มะยูโซ๊ะ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายวัชร ยาวอหะซัน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๗. นายชูการ์โน มะทา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
๘. นายชุตินพงศ์ พิภพภิญโญ	เลขาธิการคณะกรรมการ
๙. นางปัทมา ตันติรัตนานนท์	โฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นายปิยรัฐ จงเทพ	โฆษกคณะกรรมการ
๑๑. นายยุรนัยดี วาบา	โฆษกคณะกรรมการ
๑๒. นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. พลเอก พิศาล วัฒนวงษ์คีรี	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. นางจุฬาลักษณ์ ชันสุธรรม	กรรมการ
๑๕. นายรอมฎอน ปันจอร์	กรรมการ

๑. การดำเนินงาน

ภายใต้หน้าที่และอำนาจที่ได้รับมอบหมายจากสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการได้มีการพิจารณาศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาและผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา และได้มีการตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้นคณะหนึ่งตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ มอบหมายให้ดำเนินการพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทย - เมียนมา เพื่อให้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวแล้วรายงานต่อคณะกรรมาธิการพิจารณาศึกษาต่อไป ทั้งนี้ โดยให้คณะอนุกรรมาธิการมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑) พิจารณาศึกษา รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงและปัญหาอันเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทย - เมียนมา

๒) พิจารณาศึกษา รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงอันเนื่องมาจากปัญหาของภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องกับศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทย - เมียนมา รวมถึงจัดทำข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาย่างยั่งยืน

๓) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ สถาบันวิชาการ ภาคประชาชน ประชาสังคม องค์กรเอกชนและองค์กรระหว่างประเทศ ในการจัดทำข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทย - เมียนมา ทั้งระยะเฉพาะหน้าและระยะกลาง

๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการหรือประธานคณะกรรมาธิการมอบหมาย คณะอนุกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑.๑ รายชื่อคณะอนุกรรมาธิการ

๑) นายมานพ คีรีภูวดล	ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒) นางจุฬาลักษณ์ ชันสุธรรม	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓) พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
๔) นายศิววงศ์ สุขทวี	เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
๕) นายบัณฑิต สายแสง	ผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
๖) นางสาวอัมพิกา สายบัวโย	อนุกรรมาธิการ
๗) นายสันติพงษ์ มูลฟอง	อนุกรรมาธิการ
๘) นางสาวปรียาลักษณ์ สารทรานนท์	อนุกรรมาธิการ
๙) นายชาติชาย อมรเลิศวัฒนา	อนุกรรมาธิการ
๑๐) นายชวรัตน์ ขวรางกูร	อนุกรรมาธิการ

๑.๒ รายชื่อที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ

- ๑) นายรอมฎอน ปันจอร์
- ๒) พลโท พงศกร รอดชมภู
- ๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลลิตา หาญวงษ์
- ๔) รองศาสตราจารย์นฤมล ทับจุมพล
- ๕) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาณุภัทร จิตเที่ยง

- ๖) นางสาวศิริดา เขมานิภูธราไท
- ๗) นายกฤษณะ โชติสุทธิ
- ๘) นางสาวเบญจรัตน์ แซ่ฉั่ว
- ๙) นายชมาวีร์ พงษ์ธัญญ์ลีลา
- ๑๐) นางปริญญา บุญฤทธิฤทัยกุล

**๑.๓ รายชื่อคณะทำงานเพื่อพิจารณาศึกษาข้อมูลและจัดทำรายงานของคณะอนุกรรมการ
ในคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบ
ตามแนวชายแดนไทย - เมียนมา**

- | | |
|---------------------------------|--------------------|
| ๑) นายศิววงศ์ สุขทวี | เป็นประธานคณะทำงาน |
| ๒) นางสาวอารีวิทย์ สมบุญวัฒนกุล | เป็นคณะทำงาน |
| ๓) นางสาวนัยนา ธนวิฑโฒ | เป็นคณะทำงาน |
| ๔) นายอดิสร เกิดมงคล | เป็นคณะทำงาน |
| ๕) นายจักรกริสัน จันทร์แสง | เป็นคณะทำงาน |
| ๖) นางสาวรวีพร ดอกไม้ | เป็นคณะทำงาน |

๒. วิธีพิจารณาศึกษา

ในการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการตามกรอบหน้าที่และอำนาจ คณะกรรมการได้กำหนดกรอบแนวทางและวิธีการพิจารณาศึกษา ตลอดจนการจัดทำรายงาน การพิจารณาศึกษาที่จะเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรด้วยวิธีการประชุม การเชิญหน่วยงานมาชี้แจงให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง การเดินทางศึกษาดูงาน และการศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้การพิจารณาศึกษา มีความครอบคลุมและสมบูรณ์มากที่สุด มีรายละเอียดดังนี้

๒.๑ การประชุมของคณะอนุกรรมการ มีการประชุมทั้งสิ้น จำนวน ๘ ครั้ง ดังนี้

- ๑) การประชุมครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
- ๒) การประชุมครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
- ๓) การประชุมครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๖
- ๔) การประชุมครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๖
- ๕) การประชุมครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗
- ๖) การประชุมครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๗
- ๗) การประชุมครั้งที่ ๗ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๗
- ๘) การประชุมครั้งที่ ๘ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

๒.๒ หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและข้อเท็จจริง ประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการ ดังนี้
กระทรวงมหาดไทย

- | | |
|-----------------------|--|
| ๑) นายสมงคล มงคละสิริ | ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ รักษาการ
รองหัวหน้าสำนักงานศูนย์ดำเนินการเกี่ยวกับ
ผู้อพยพ |
| ๒) นายสาณัฐ เต็นธรรม | ผู้อำนวยการส่วนกิจการชายแดนและผู้อพยพ |

- ๓) นายบัณฑิต นามเครือ หัวหน้าฝ่ายสัญญาชาติ
- ๔) นายวิชิต ศรีจันทร์ หัวหน้ากลุ่มงานคนเข้าเมือง
- ๕) นายนพพันธ์ เทียงเจริญ เจ้าหน้าที่งานปกครองชำนาญการ
- ๖) นายวรพจน์ หึ่งทอง เจ้าหน้าที่งานปกครองปฏิบัติการ
- ๗) นางสาวสุทธิดา สุทธิบุลย์ เจ้าหน้าที่งานปกครองปฏิบัติการ
- สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.)**
- ๑) นางสาวอัญชลี ดวงแก้ว ผู้อำนวยการกองความมั่นคงภายในประเทศ
- ๒) นายพิชญเดช โอสถานนท์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
- ๓) นางสาวจิราภรณ์ ศิระวรกุล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
- กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ**
- ๑) นางสุจิตรา แก้วไกร รองอธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- ๒) นายปวินท์ หน่อแก้ว นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ
- ๓) นายร่มฉัตร พานิชพงศ์ นักวิชาการยุติธรรมปฏิบัติการ
- ๔) นายวิทวัส นามโคตร นิติกร
- กรมสอบสวนคดีพิเศษ**
- ๑) นายอังศุเกตุ วิสุทธิวัฒนศักดิ์ ผู้อำนวยการกองกิจการอำนวยความสะดวก
- ๒) นายกัญจน์ สิริสิงห์ เจ้าหน้าที่คดีพิเศษปฏิบัติการ
- สถาบันนิติวิทยาศาสตร์**
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรวิทย์ ไวยวุฒิ รองผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์
- สำนักบริหารการทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง**
- ๑) นางสาวสุกัญญา ดีด้วยชาติ ผู้อำนวยการส่วนสัญชาติและการทะเบียน
- ๒) นายศิริชัช ช่างทอง และบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย
- เจ้าหน้าที่งานปกครองชำนาญการ
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่**
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พระวิสุทธิ ฐิตวิสุโท ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนวิชาการ
- ที่ว่ากรอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี**
- นายชาคริต ตันพิรุฬห์ นายอำเภอทองผาภูมิ
- ที่ว่ากรอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่**
- นายสุริยศักดิ์ เหมือนอ่วม นายอำเภอเวียงแหง
- ที่ว่ากรอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่**
- นายปรีชา ศิรินาม ปลัดอาวุโส
- สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR)**
- ๑) นางสาวแคโรไลน์ สโตเวอร์ เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนท้องถิ่น UN-OHCHR
- ๒) นางสาวดานิเอเล รุโมเล เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนท้องถิ่น UN-OHCHR
- ๓) นางสาวนิชามา ชาญวิสิฐกุล เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนท้องถิ่น UN-OHCHR

สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ประจำประเทศไทย

- ๑) นางสาวโนวิน อัลเบิร์ต รองผู้แทนข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ
๒) นายปกครอง สีขาว เจ้าหน้าที่ประสานงาน

สำนักงานองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM) ประจำประเทศไทย

- นางสาวเจอร์ลีน อองชาร์ค หัวหน้าสำนักงานองค์การระหว่างประเทศ
เพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน ประจำประเทศไทย

คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ สำนักงานภูมิภาคกรุงเทพฯ (ICRC)

- นางสาวจิตาภา จินดา ที่ปรึกษาด้านนโยบายของคณะกรรมการ
กาชาดระหว่างประเทศ

องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF)

- นางสาวปริญญา บุญฤทธิ์ฤทัยกุล เจ้าหน้าที่คุ้มครองเด็กประจำองค์การทุนเพื่อเด็ก
แห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย

องค์กรสตรีกะเหรี่ยง (KWO)

- นางสาวหน่อ ช่า ช่า ผู้แทนภาคประชาสังคมเมียนมา

ผู้เข้าร่วมประชุม

- ๑) นางสาวนิชาภา ชาญวิสิฐกุล เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนท้องถิ่น UN-OHCHR
๒) นายชลธาร ทรัพย์ไพบุลย์เลิศ ผู้จัดการโครงการ มูลนิธิ ฮันส์ ไชเดล ประเทศไทย
๓) Mrs. Michiko Ito องค์กรระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน
(International Organization of Migration: IOM)
๔) นางสาวดุสิตา วิดีสา องค์กรระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน
(International Organization of Migration: IOM)
๕) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ณิ ไพบูลย์พานิชกุล อาจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๖) นางสาวกัลยา จุฬารัฐกร ผู้จัดการเครือข่ายสตรีชนเผ่าแห่งประเทศไทย
๗) นางสาวอำพร ไพรรพนาสัมพันธ์ เครือข่ายสตรีชนเผ่าแห่งประเทศไทย
๘) นายสุมิตร วอพะพอ ผู้แทนองค์การแพลนอินเตอร์เนชันแนล
๙) นางสาวละออ กู่แก้วเกษม ผู้แทนมูลนิธิพันธกิจจลอร์

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะอนุกรรมการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทย - เมียนมา ได้รายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ และในคราวประชุมของคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๓๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้พิจารณาและเห็นชอบรายงานการพิจารณาการศึกษาของอนุกรรมการดังกล่าว และได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาปัญหาและแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา และผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมาแล้วเสร็จ ซึ่งรายงานของคณะกรรมการฉบับนี้มีสาระสำคัญ มุ่งเน้นศึกษาสภาพปัญหาและการแสวงหาแนวทางแก้ไขกรณีผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาและผู้หนีภัย

ความไม่สงบชาวเมียนมาในกลุ่มผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา (ผกร.) ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ๙ แห่ง ซึ่งเข้ามาเป็นเวลานาน กลุ่มผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา (ผกสม.) ที่เดินทางเข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่ภายในพื้นที่ที่รัฐจัดให้ และกลุ่มผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา (ผกสม.) ที่เดินทางเข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่นอกพื้นที่ที่รัฐจัดให้ เป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการพิจารณาศึกษาเพิ่มเติมจากการพิจารณาญาติที่สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

๑. ญาติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษาและหาแนวทางแก้ไขปัญหากรณีผู้ลี้ภัยจากการสู้รบในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ๙ แห่ง ในประเทศไทยและผู้หนีภัยจากการสู้รบตามแนวชายแดนไทย-พม่า (นายมานพ ศิริภูวดล และนางสาววิษณะ ชูณหะวัน เป็นผู้เสนอ)

๒. ญาติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อศึกษาและหาแนวทางการบริหารจัดการ รวมถึงการแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา (ผกสม.) (นายกัณวีร์ สืบแสง เป็นผู้เสนอ)

๓. ญาติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาและศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยจากการสู้รบตามแนวชายแดนไทย-เมียนมา (นางสาวสร้อยสนันท์ อรรถนพพร เป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศพิจารณาศึกษา ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาญาติทั้ง ๓ ญาติดังกล่าวแล้วเสร็จ และได้ส่งรายงานการพิจารณาศึกษาต่อสภาผู้แทนราษฎรเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ ปรากฏผลการพิจารณาศึกษาสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

นับตั้งแต่ช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ เป็นต้นมา หลายประเทศได้มีการเปลี่ยนแปลงแนวอาณาเขตของตน ดินแดนอาณานิคมของชาติมหาอำนาจได้รับเอกราชจัดตั้งเป็นรัฐเอกราชขึ้น ทำให้เกิดปรากฏการณ์อพยพโยกย้ายถิ่นฐานครั้งใหญ่เป็นต้นมา โดยที่ข้อมูลของสหประชาชาติพบว่า กลางปี ๒๕๖๖ มีผู้คนที่ถูกบังคับให้ต้องพลัดพรากจากบ้านของพวกเขาด้วยเหตุแห่งความขัดแย้ง การถูกประหัตประหาร ความรุนแรงที่ทำในวงกว้าง และการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ จำนวนกว่า ๑๑๐ ล้านคน และจากข้อมูลของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (The United Nations High Commissioner for Refugees: UNHCR) ระบุว่า ปัจจุบันโลกเรามีผู้ลี้ภัย จำนวน ๓๖.๔ ล้านคน และมากกว่าครึ่งในจำนวนนี้เป็นผู้หญิงและเด็ก ซึ่งมีความเปราะบางมากกว่าผู้ลี้ภัยอื่น

การอพยพโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศไทยและประเทศเมียนมาอยู่ในอันดับที่ ๒๐ ที่มีการอพยพโยกย้ายถิ่นฐานมากที่สุดในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและในโลก คาดการณ์ว่ามีผู้อพยพเข้ามาในประเทศไทยเดือนละ ๑๐,๐๐๐ คน ส่วนใหญ่เดินทางออกจากบ้านเกิดด้วยเหตุผลเรื่องความปลอดภัยในประเทศตนเองและโอกาสทางเศรษฐกิจ จึงทำให้คาดการณ์ว่าจะมีผู้อพยพจากประเทศเมียนมาเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเพิ่มขึ้นทั้งหมด จำนวนประมาณ ๓ - ๕ ล้านคน ประเทศไทยเป็นที่พักพิงและให้ความคุ้มครองแก่ผู้ลี้ภัยหลายแสนคนในเวลามากกว่า ๗๐ ปีที่ผ่านมา

สถานการณ์การอพยพโยกย้ายถิ่นฐานครั้งใหญ่ล่าสุดเกิดขึ้นจากวิกฤติการเมืองและการสู้รบภายในประเทศเมียนมาอันเกิดจากการรัฐประหารเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยกองทัพเมียนมา (Tatmadaw) นำโดยอาวุโส มิน อ่อง หล่าย (Min Aung Hlaing) ผู้บัญชาการทหารสูงสุดประกาศยกเลิกผลการเลือกตั้งเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ ซึ่งพรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย (National League for Democracy: NLD) เป็นผู้ชนะการเลือกตั้ง กองทัพเมียนมาประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินทั่วประเทศและถ่ายโอนอำนาจจากรัฐบาลพลเรือนมาสู่รัฐบาลทหารในนามของสภาบริหารแห่งรัฐ

(State Administration Council: SAC) และให้สัญญาว่าจะจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปใหม่ขึ้นภายหลังสิ้นสุดสถานการณ์ฉุกเฉิน มีการจับกุมตัว นางออง ซาน ซูจี (Aung San Suu Kyi) ประธานที่ปรึกษาแห่งรัฐและผู้นำพรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย ประธานาธิบดี วิน-มหยิ่น (Win Myint) และผู้นำคนสำคัญของพรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย การรัฐประหารทำให้ประชาชนออกมาชุมนุมประท้วงทั่วประเทศ มีแนวทางในการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่หลากหลาย หนึ่งในนั้นคือ ขบวนการอารยะขัดขืน (Civil Disobedience Movement: CDM) ที่ประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่รัฐ โดยเฉพาะบุคลากรทางการแพทย์และอาจารย์ ขณะที่ตัวแทนที่ได้รับการเลือกตั้งได้จัดตั้งรัฐบาลเอกภาพแห่งชาติ (National Unity Government: NUG) ซึ่งเป็นรัฐบาลพลัดถิ่น ต่อมารัฐบาลทหารจัดการผู้ชุมนุมด้วยความรุนแรง ซึ่งมีผู้ชุมนุมเสียชีวิต บางคนถูกจับกุม และเกิดการปราบปราม การเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างกว้างขวางด้วยกำลังทหาร ทำให้ประชาชนบางส่วนได้หลบหนีไปจัดตั้งเป็นกองกำลังปกป้องประชาชน (People's Defense Force: PDF) ซึ่งมีจำนวนหลายร้อยกลุ่มเพื่อต่อสู้ทางอาวุธกับรัฐบาลทหารเมียนมา บางส่วนต่อสู้ด้วยเครื่องมือการเมืองในนามของ Spring Revolution ในขณะที่ความขัดแย้งทางชาติพันธุ์ที่มีอยู่แล้วยังคงดำเนินต่อไป กองกำลังติดอาวุธของกลุ่มชาติพันธุ์ (Ethnic Armed Organizations: EAOs) ในรัฐชาติพันธุ์ต่าง ๆ แม้มีจุดยืนทางการเมืองที่หลากหลาย อย่างไรก็ตามมีจำนวนมากต่อสู้กับกองทัพเมียนมาเพื่อขยายพื้นที่ยึดครองและมีบางกลุ่มที่สนับสนุนการต่อสู้ทางการเมืองของภาคประชาชน บางส่วนเป็นการสู้รบกันเองระหว่างกองกำลังกลุ่มชาติพันธุ์ จึงทำให้เกิดความขัดแย้งด้วยกำลังอาวุธขยายออกไปในพื้นที่ส่วนใหญ่ของเมียนมา วิกฤติทางการเมืองในประเทศเมียนมาได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยโดยตรง หนึ่งในผลกระทบนั้นคือการอพยพโยกย้ายถิ่นฐานของผู้หนีภัยความไม่สงบและหนีภัยประหัตประหารเข้ามาในประเทศไทย

๓.๑ สถานการณ์ของผู้อพยพในพื้นที่ชายแดนไทย - เมียนมา

ปลายปี ๒๕๖๖ สถานการณ์การต่อสู้กันด้วยกำลังอาวุธมีความรุนแรงมากขึ้นในรัฐฉาน ตอนเหนือ รัฐยะไข่ รัฐชิน รัฐกะยา รัฐกะเหรี่ยง ภาคสะกาย ภาคมะกเว ภาคตะนาวศรี ภาคพะโค และภาคมันตะเลย์ ซึ่งเป็นการโจมตีกันทางอากาศ จำนวน ๙๐๐ ครั้ง การปะทะกันด้วยกำลังอาวุธ จำนวน ๔,๔๖๕ ครั้ง โดยมีผู้เสียชีวิตที่ได้รับการยืนยัน จำนวน ๑,๕๖๕ คน และถูกจับกุม จำนวน ๘,๘๓๓ คน จากรายงานของ HUMANITARIAN NEEDS AND RESPONSE PLAN MYANMAR, ISSUED DECEMBER 2023 ซึ่งประเมินจำนวนผู้พลัดถิ่นภายในประเทศเมียนมาทั้งหมด จำนวน ๒.๐๓ ล้านคน จำแนกเป็นผู้พลัดถิ่นภายในที่อยู่ภายในพื้นที่รัฐที่มีชายแดนติดต่อกับชายแดนไทย จำนวน ๔๓๑,๖๐๐ คน ได้แก่ รัฐฉาน (ตอนใต้) จำนวน ๗๐,๔๐๐ คน รัฐกะยา จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ คน รัฐกะเหรี่ยง จำนวน ๑๒๑,๘๐๐ คน รัฐมอญ จำนวน ๔๙,๔๐๐ คน และภาคตะนาวศรี จำนวน ๙๐,๐๐๐ คน

กรณีของรัฐกะยาที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศไทยในบริเวณจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่มีข้อมูลสถิติจากสภาบริหารรัฐคะเรนนิชั่วคราว (Interim Executive Council of Karenni State: IEC) ที่อ้างว่าสามารถควบคุมพื้นที่กว่าร้อยละ ๘๐ ของรัฐกะยา พบว่ามีผู้พลัดถิ่นภายใน จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ คน ซึ่งเป็นจำนวน ๒ ใน ๓ ของประชากรในรัฐกะยา

กลุ่มองค์กรภาคประชาสังคมของชาวกะเหรี่ยงและคะเรนนิคาดการณ์ว่ามีประชาชนจำนวนกว่า ๘๖๙,๐๐๐ คน ในพื้นที่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศเมียนมาที่ใกล้ชายแดนของประเทศ

ไทยถูกบังคับให้ต้องอพยพหนีจากบ้านเรือนของพวกเขา ซึ่งหากเกิดการสู้รบที่รุนแรงมากขึ้นหรือเกิดการโจมตีทางอากาศที่รุนแรงขึ้น มีความจำเป็นที่จะต้องอพยพหนีภัยการสู้รบเข้ามาในประเทศไทย

ขณะที่สถานการณ์ชายแดนของจังหวัดตากมีการอพยพของผู้หนีภัยความไม่สงบในประเทศไทยเมียนมาภายหลังจากเกิดสถานการณ์รัฐประหารในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเข้ามาเป็นกลุ่มใหญ่และรูปแบบปัจเจกบุคคล ผ่านทางช่องทางธรรมชาติตลอดแนวชายแดน ทั้งนี้ กลุ่มแรกที่ได้หนีภัยการสู้รบเข้ามาทางช่องทางธรรมชาติในพื้นที่จังหวัดตาก เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๔ และถูกเคลื่อนย้ายเข้ามาอยู่ในพื้นที่ดูแลชั่วคราวที่โรงเรียนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพ จำนวนประมาณ ๒,๕๐๐ คน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดตากเป็นผู้มีอำนาจสั่งการดูแลและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุข หน่วยงานทางปกครอง หน่วยงานด้านความมั่นคง หน่วยงานกาชาดไทย และองค์กรพัฒนาเอกชนบางกลุ่มให้ความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรม ต่อมาได้มีการเปิดพื้นที่ดูแลผู้หนีภัยการสู้รบชั่วคราวที่คอกวัวมหาวัน กลุ่มแรกที่เข้ามา มีจำนวนประมาณ ๑,๔๕๐ คน และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามก็ยังมีเพียงหน่วยงานองค์กรพัฒนาเอกชนไม่กี่แห่งที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปส่งอาหารและช่วยเหลือทางมนุษยธรรมเท่านั้น

นอกจากพื้นที่คอกวัวมหาวันที่รองรับผู้ลี้ภัย จำนวนมากกว่า ๓,๐๐๐ คน ยังมีพื้นที่ปลอดภัยชั่วคราวในอำเภอพบพระและอำเภออุ้มผาง อำเภอละประมาณ ๔ แห่ง ที่สามารถรองรับผู้หนีภัยความไม่สงบจำนวนหลายพันคนได้ อย่างไรก็ตามก็มีการทยอยดำเนินการส่งกลับอย่างต่อเนื่อง โดยข้อมูล ณ ปัจจุบัน เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ไม่มีรายงานผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมาอาศัยอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยชั่วคราวจากศูนย์สั่งการชายแดน

จากสถานการณ์การสู้รบภายในประเทศเมียนมาที่ติดกับแนวชายแดนของประเทศไทย มีความรุนแรงต่อเนื่องโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่กองพล ๕ และกองพล ๖ ของกองทัพปลดปล่อยแห่งชาติกะเหรี่ยง (Karen National Liberation Army: KNLA) ส่งผลให้ประชาชนชาวเมียนมาอพยพเข้ามาในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ทั้งอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยชั่วคราวตามแนวเขตป่าชายแดน วัดไทย และศูนย์การเรียนรู้เด็กต่างด้าว โดยจะเข้ามาอยู่ประมาณ ๒ - ๓ วัน และถูกผลักดันกลับโดยทางการของประเทศไทย แม้ว่าจะยังมีการสู้รบอย่างต่อเนื่อง จากการประชุมร่วมของเครือข่ายองค์กรเมียนมาในพื้นที่ พบว่ามีผู้หนีภัยความไม่สงบในประเทศไทยเมียนมาที่เดินทางเข้าออกในพื้นที่แนวชายแดนระหว่างปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ จำนวนประมาณกว่า ๒๐,๐๐๐ คน

นอกเหนือจากผู้หนีภัยความไม่สงบตามแนวชายแดนแล้ว ยังมีกลุ่มผู้หนีภัยที่เป็นนักเคลื่อนไหวทางการเมือง กลุ่มข้าราชการที่ต่อต้านรัฐบาลทหารเมียนมา (CDMer) นักเรียน และนักศึกษา ซึ่งหลบหนีเข้ามาในประเทศไทยโดยผ่านช่องทางธรรมชาติเป็นจำนวนมาก จากการประมาณการของเครือข่าย Myanmar Response Network (MRN) พบว่ามีประชากรกลุ่มนี้ในพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕ จำนวนประมาณ ๖,๐๐๐ คน และอาจเพิ่มจำนวนมากขึ้นถึงประมาณ ๑๓,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ คน ในปัจจุบัน เนื่องจากการต่อสู้อย่างต่อเนื่องและการถดถอยทางเศรษฐกิจในประเทศเมียนมา โดยมีความเสี่ยงจากการจับกุมส่งกลับแบบไม่ปลอดภัยและการถูกรีดไถจากเจ้าหน้าที่ในพื้นที่

ขณะที่มีผู้หนีภัยความไม่สงบจากการสู้รบในประเทศเมียนมาที่เข้ามาภายในประเทศไทย ภายหลังจากการเกิดรัฐประหารในประเทศเมียนมา เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เป็นต้นมา จำนวนประมาณ ๕๑,๒๘๐ คน ในหลายระลอก มีการจัดตั้งพื้นที่ปลอดภัยชั่วคราวมากกว่า ๑๐ แห่งในจังหวัดตาก จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดระนอง เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๗ ไม่มีผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมาอยู่ในพื้นที่พักพิงแล้ว นอกจากนี้ มีคนสัญชาติเมียนมาที่เข้ามาทำงานและศึกษาต่อในประเทศไทย รวมถึงที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง โดยภาคประชาสังคมประเมินว่ากลุ่มนี้มีจำนวนประมาณ ๑๕,๐๐๐ คน ซึ่งมีทั้งผู้ชาย ผู้หญิง และเด็กที่เป็นผู้ติดตาม โดยคาดการณ์ว่า จะมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากสถานการณ์ความขัดแย้งทวีความรุนแรงมากขึ้น อย่างไรก็ตามไม่สามารถประเมินจำนวนได้อย่างชัดเจนเป็นจำนวนมากในปัจจุบัน นอกจากนี้ ประเทศไทยได้ให้การดูแลผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาในศูนย์พักพิงชั่วคราวทั้ง ๙ แห่งในจังหวัด ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดราชบุรี จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดตาก ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๖ ของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) มีจำนวน ๙๐,๓๓๗ คน (อยู่ระหว่างการตรวจสอบ) และกลุ่มผู้ลี้ภัยในเมืองในพื้นที่กรุงเทพฯ ปริมณฑล และตามหัวเมืองใหญ่ จำนวนกว่า ๕,๐๐๐ คน

จากข้อมูลจากองค์การสหประชาชาติ โดยเฉพาะข้อมูลจากองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (International Organization for Migration: IOM) ในปี ๒๕๖๓ มีจำนวนประชากรผู้อพยพโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศ จำนวน ๒๘๑,๐๐๐,๐๐๐ คนทั่วโลก ในกลุ่มประชากรนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผู้ลี้ภัยที่แสวงหาที่พักพิงในหลายประเทศทั่วโลก นอกจากนี้ การเกิดของสงครามจำนวนมากขึ้นนั้นเป็นปัจจัยผลักดันที่ส่งผลให้เกิดประชากรผู้อพยพโยกย้ายถิ่นฐานเพิ่มจำนวนมากขึ้น ซึ่งสถานการณ์ความขัดแย้งและสงครามเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อเนื่องจนกลายเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม รวมไปถึงประเด็นที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทำให้ประชากรอพยพโยกย้ายถิ่นฐานพร้อมกันมากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นรูปแบบการโยกย้ายถิ่นฐานในปัจจุบันเกิดขึ้นจากการผสมผสาน กล่าวคือ ประชากรที่โยกย้ายถิ่นฐานมีเหตุผลที่แตกต่างกัน การโยกย้ายถิ่นฐานพร้อมกันและมีเส้นทางการย้ายถิ่นคล้ายคลึงกัน ส่งผลให้เหตุปัจจัยการโยกย้ายถิ่นฐานซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

หากพิจารณาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการอพยพโยกย้ายของผู้หนีภัยความไม่สงบในประเทศเมียนมาเข้าสู่ประเทศไทยที่นอกเหนือไปจากปัจจัยผลักดันจากภายในประเทศเมียนมาแล้วมีองค์ประกอบ ๔ ส่วน ได้แก่

๑) สภาพภูมิประเทศของประเทศไทยที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นระยะทางยาว มีเส้นทางการเดินทางที่เชื่อมโยงต่อเนื่องมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้การโยกย้ายถิ่นฐานในเส้นทางที่ไม่ปกติเกิดขึ้นได้

๒) สภาพภูมิศาสตร์ของประเทศไทยที่ตั้งอยู่ศูนย์กลางของภูมิภาคและเป็นที่ตั้งขององค์การระหว่างประเทศที่สำคัญ และมีช่องทางให้เกิดความช่วยเหลือของผู้ลี้ภัยได้

๓) เครือข่ายผู้อพยพรุ่นก่อน ๆ ที่สร้างชุมชนและเป็นกลุ่มที่สนับสนุนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในประเทศไทย

๔) นโยบายของประเทศไทยที่ส่งผลให้การเดินทางเข้ามาในประเทศไทยเป็นไปได้โดยง่ายผ่านการผ่อนปรนการตรวจลงตรา (VISA) และเงื่อนไขการเดินทางข้ามแดนที่มีความสะดวก

มากยิ่งขึ้นเพื่อให้สอดคล้องต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติจากประเทศเพื่อนบ้าน

สำหรับประเทศไทยในปัจจุบัน สถานการณ์กลุ่มผู้อพยพจากประเทศเมียนมาที่มีนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนมี ๒ กลุ่มหลัก ได้แก่

๑) กลุ่มผู้หนีภัยการสู้รบในพื้นที่พุกผิงชั่วคราว ๙ แห่ง ซึ่งเข้ามาตั้งแต่ช่วงปี ๒๕๒๗ อยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงมหาดไทย

๒) กลุ่มผู้หนีภัยความไม่สงบซึ่งเดินทางเข้ามาภายหลังรัฐประหารของประเทศเมียนมา ทั้งที่อยู่ในพื้นที่ชายแดนและอยู่ภายใต้แนวทางที่สภาความมั่นคงแห่งชาติกำหนด

กลุ่มผู้หนีภัยการสู้รบในพื้นที่พุกผิงชั่วคราว ๙ แห่ง ซึ่งเข้ามาตั้งแต่ช่วงปี ๒๕๒๗ และเป็นกลุ่มผู้อพยพที่คงอยู่ในประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน มีจำนวนประมาณ ๘๐,๐๐๐ คน (ทั้งที่มีการลงทะเบียนไว้กับสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) และกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งที่ไม่ได้มีการลงทะเบียนไว้กับทั้งสองหน่วยงาน) ส่วนใหญ่เป็นชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์จากประเทศเมียนมา ทั้งกะเหรี่ยงและคะเรนนี อยู่ในที่พุกผิงชั่วคราว ๙ แห่งตามแนวชายแดนของประเทศไทย และประเทศเมียนมา โดยรัฐบาลในอดีตมีมติจัดตั้งสำนักงานศูนย์ดำเนินการเกี่ยวกับผู้อพยพ กระทรวงมหาดไทย ในปี ๒๕๑๘ โดยมีคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องของสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีมติรองรับการปฏิบัติของสภาความมั่นคงแห่งชาติที่อนุญาตให้อยู่อาศัยได้เป็นการชั่วคราวภายในพื้นที่พุกผิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบจำนวน ๙ แห่งใน ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดราชบุรี ซึ่งมีสำนักงานศูนย์ดำเนินการเกี่ยวกับผู้อพยพ กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบการดำเนินการ และมีสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยงานกำหนดนโยบาย

กลุ่มผู้หนีภัยความไม่สงบซึ่งเดินทางเข้ามาภายหลังรัฐประหารของประเทศเมียนมาที่อยู่ในพื้นที่ชายแดน ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้หนีภัยการสู้รบชั่วคราว รวมทั้งเป็นกลุ่มชาวบ้านที่พุกผิงอยู่ตามแนวชายแดนและไปมาหาสู่กับประชากรที่อยู่ในประเทศไทยแต่เดิม ซึ่งบางส่วนมีการสมรสกับคนไทยและย้ายไปสร้างถิ่นฐานด้วยกันในประเทศเมียนมา อย่างไรก็ตามภายหลังจากสถานการณ์สงบจึงเดินทางกลับประเทศเมียนมาด้วยเหตุจากความกังวลในเรื่องของทรัพย์สินและที่ดิน นอกจากนี้ การโจมตีทางอากาศอย่างรุนแรงของกองทัพประเทศเมียนมาในช่วงสองปีที่ผ่านมาส่งผลให้ผู้หนีภัยชั่วคราวเหล่านี้กลายเป็นผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ และบางส่วนพุกผิงอยู่ในพื้นที่ที่ติดอยู่กับป่าตามแนวชายแดนของประเทศไทยและมีแนวโน้มที่จะอพยพเข้ามาในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวหากเกิดการโจมตีทางอากาศเพิ่มมากขึ้น ซึ่งประเทศไทยได้จัดให้มีพื้นที่ปลอดภัยและพื้นที่พักรอในพื้นที่ชายแดนตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operation Procedure: SOP) ของสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ที่ผ่านมาผู้หนีภัยความไม่สงบจากการสู้รบในประเทศเมียนมาที่เข้ามาภายในประเทศไทยภายหลังจากการเกิดรัฐประหารในประเทศเมียนมา เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เป็นต้นมา จำนวนประมาณ ๕๑,๒๘๐ คน ในหลายระลอก ซึ่งไม่ได้เข้ามาเป็นกลุ่มใหญ่ โดยพำนักอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย ๕ แห่งในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๗ ไม่มีผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมาอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยชั่วคราวแล้ว

ผู้หนีภัยความไม่สงบซึ่งเดินทางเข้ามาภายหลังรัฐประหารของประเทศเมียนมาที่อาศัยอยู่ภายนอกพื้นที่ที่รัฐจัดให้ที่เข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ ที่ไม่มีนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน มีการประมาณการโดยภาคประชาสังคมอย่างไม่เป็นทางการว่าอาจมีจำนวนประมาณ ๓๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ คน มีลักษณะเป็นการโยกย้ายถิ่นฐานแบบผสมผสานมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังจากการสู้รบที่มีความรุนแรงขึ้นในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มแรก กลุ่มผู้หนีภัยทางการเมือง ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยภายหลังสถานการณ์ความไม่สงบ กลุ่มผู้หนีภัยทางการเมืองเหล่านี้ประกอบด้วยกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลเอกภาพแห่งชาติ (National Unity Government: NUG) สมาชิกของขบวนการพลเรือนขัดขืน (Civil Disobedience Movements: CDM) และฝ่ายต่อต้านภาคประชาชนกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งประชากรเหล่านี้มีแนวโน้มถูกจับกุมจากรัฐบาลเมียนมา รวมถึงมีแนวโน้มถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยกองทัพเมียนมา ส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาสูง มีบทบาทอยู่ในภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศเมียนมาก่อนการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และมีทักษะวิชาชีพ เช่น แพทย์ พยาบาล เดินทางเข้ามาประเทศไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมาย อย่างไรก็ตามก็อาจมีบางส่วนที่ใช้ช่องทางธรรมชาติในการเดินทางเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยไม่มีแนวทางเฉพาะสำหรับกลุ่มนี้ นอกเหนือไปจากการดำเนินการตามกฎหมายคนเข้าเมือง

นอกจากนี้ กลุ่มนี้อาจสามารถขออนุญาตทำงานได้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๖ เรื่อง การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว เพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ของแรงงานได้ อย่างไรก็ตามก็ต้องเผชิญกับเงื่อนไขที่ต้องมีเอกสารประจำตัวจากประเทศต้นทางที่ตนหนีมา ขณะที่สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ไม่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนเป็นบุคคลในความห่วงใยของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR's POC) เนื่องจากบันทึกข้อตกลงกับรัฐบาลไทยในอดีต และแม้ว่าจะได้รับอนุญาตในอนาคต อย่างไรก็ตามก็ดีกว่าการขึ้นทะเบียนเป็นบุคคลในความห่วงใยของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR's POC) ไม่ได้มีสถานะทางกฎหมายในประเทศไทย จึงทำให้กลุ่มที่เข้ามาทางช่องทางธรรมชาติและกลุ่มที่เข้ามาในช่องทางปกติ ซึ่งการอนุญาตให้อยู่ต่อในประเทศสิ้นสุดลงเผชิญกับความเสี่ยงจากการอยู่อาศัยในประเทศไทยโดยไม่ได้รับการอนุญาต

กลุ่มที่สอง กลุ่มผู้อพยพที่เข้ามาเพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจ ประชากรกลุ่มนี้บางส่วนอาจเป็นผู้หนีภัยการสู้รบชั่วคราวหรือผู้หนีภัยทางการเมือง อย่างไรก็ตามก็ดีเนื่องจากสถานการณ์ในประเทศเมียนมาส่งผลให้ประชาชนต้องหาทางอยู่รอดและดำรงชีพต่อไป เพราะฉะนั้นภายหลังจากช่วงครึ่งปี ๒๕๖๕ พบว่าประชากรกลุ่มนี้เดินทางออกจากพื้นที่ที่อาจจะไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการสู้รบ อย่างไรก็ตามก็เกิดจากภาวะเศรษฐกิจที่มีความฝืดเคือง ส่งผลให้ไม่สามารถประกอบอาชีพหรือธุรกิจดั้งเดิมได้จึงจำเป็นต้องเข้ามาแสวงหาโอกาสทางรายได้จากประเทศไทย ซึ่งแม้ว่ากลุ่มนี้อาจจะสามารถขออนุญาตทำงานได้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๖ เรื่อง การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว เพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ของแรงงาน เช่นเดียวกับกลุ่มที่หนึ่ง อย่างไรก็ตามก็ดีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่สูงเมื่อรวมกับค่าบริการของ

บริษัทนายหน้าที่รับดำเนินการ หรือค่าธรรมเนียมในการขอหนังสือรับรองสถานะบุคคลที่ทางการเมียนมาออกให้แรงงานเมียนมาชั่วคราวเพื่ออยู่และทำงานในประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง (Certificate of Identity: CI) และหนังสือเดินทาง หรือการไม่ดำเนินการต่ออายุให้หากมีอัตลักษณ์เป็นชาวมุสลิม หรือมีประวัติการเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาล รวมถึงการบังคับให้แรงงานเมียนมาต้องโอนเงินค่าจ้างที่ได้ในอัตราที่กำหนดในช่องทางที่รัฐบาลกำหนด กำหนดเป็นเงื่อนไขที่ทำให้แรงงานเมียนมาไม่สามารถรับสิทธิการอยู่อาศัยและทำงานในประเทศไทย

กลุ่มที่สาม กลุ่มที่ไม่ได้สัญชาติในประเทศต้นทาง หลุดออกไปจากระบบของประเทศเมียนมา อย่างไรก็ตามก็มีเครือข่ายสังคม (Social Network) ข้ามชายแดนอยู่ในประเทศไทย อาจจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือเพื่อให้มีสถานะทางกฎหมายระยะยาว ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้ดำเนินการต่อสู้กับรัฐบาลเมียนมาอย่างยาวนานหรือถูกรัฐบาลเมียนมาปฏิเสธการเป็นพลเมืองของตน

๓.๒ ประเด็นกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงพันธกรณีระหว่างประเทศไทยที่ได้ให้คำมั่นสัญญาไว้แล้ว

๑) พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

๒) พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

๓) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งได้บัญญัติ หลักการห้ามผลัดกันกลับ (Non-refoulement Principle) ไว้ในมาตรา ๑๓ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ขับไล่ ส่งกลับ หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังอีกรัฐหนึ่ง หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้น จะไปตกอยู่ในอันตรายที่จะถูกกระทำการทรมาน ถูกกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือถูกกระทำให้สูญหาย

๔) พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

๕) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักร และไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ พ.ศ. ๒๕๖๒

๖) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนที่ ๖ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

๗) แนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการ (SOP) กรณีชาวเมียนมาเดินทางเข้ามาในประเทศไทยตามแนวชายแดน อันเนื่องมาจากการได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในเมียนมาของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.)

๘) บันทึกความเข้าใจ การกำหนดมาตรการและแนวทางแทนการกักตัวเด็กไว้ในสถานกักตัวคนต่างด้าวเพื่อรอการส่งกลับ

๙) คณะกรรมการระดับจังหวัด (Provincial Admission Board: PAB) เป็นกลไกพิจารณาสถานะของบุคคลสัญชาติเมียนมาที่สมควรได้รับความคุ้มครองตามเงื่อนไขที่กำหนดให้มีสถานะ “ผกร.” มีผู้ว่าราชการจังหวัดของแต่ละจังหวัดที่มีพื้นที่พักพิงชั่วคราวเป็นประธานคณะกรรมการฯ

มีหน่วยงานความมั่นคงทั้งฝ่ายปกครองและฝ่ายทหารในพื้นที่ รวมทั้งมีผู้แทน UNHCR เข้าร่วมเป็นกรรมการฯ

๑๐) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) โดยประเทศไทยเข้าเป็นภาคีโดยการภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๓๙ และมีผลใช้บังคับกับประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๐

๑๑) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child: CRC) ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีโดยการภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ และมีผลใช้บังคับกับประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๕ แต่ยังคงมีสงวนในข้อ ๒๒ เรื่องสถานะของเด็กผู้ลี้ภัย

๑๒) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination: CERD) ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีโดยการภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖ และมีผลใช้บังคับกับประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

๑๓) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน และการกระทำอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention Against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment: CAT) ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีโดยการภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ และมีผลใช้บังคับกับประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

๑๔) ข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยผู้ลี้ภัย (Global Compact on Refugees: GCR) และข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐานที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ (Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration: GCM) คณะรัฐมนตรีมีมติรับรอง เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

๑๕) คำมั่นโดยสมัครใจของไทยในการประชุมเวทีผู้ลี้ภัยโลก (Global Refugee Forum: GRF) ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒

๑๖) คำมั่นโดยสมัครใจของไทยสำหรับการประชุมเวทีผู้ลี้ภัยโลก ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๖

๑๗) คำมั่นโดยสมัครใจของไทยสำหรับการประชุมเวทีการทบทวนการโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศ (International Migration Review Forum: IMRF) ครั้งที่ ๑ ณ นครนิวยอร์กสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๑๘) คำมั่นของประเทศไทยจากข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับภายใต้ทั่วโลก Universal Periodic Review (UPR) ปี ๒๕๖๔

๑๙) กรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (United Nations Sustainable Development Cooperation Framework: UNSDCF) พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ ซึ่งเป็นกรอบความร่วมมือที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนเพื่อสร้างความยั่งยืน เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๕

๓.๓ ประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณา

จากการพิจารณาศึกษาพบประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณาในการแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัยจากประเทศเมียนมา ดังนี้

๑) แนวทางการดำเนินการกรณีผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา (ผกร.) ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ๙ แห่ง ซึ่งเข้ามาเป็นเวลานาน และนโยบายการจัดการในระยะยาว

๒) แนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการกรณีผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา (ผกสม.) ที่เดินทางเข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่ภายในพื้นที่ที่รัฐจัดให้

๓) แนวทางและนโยบายการบริหารจัดการกรณีผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา (ผกสม.) ที่เดินทางเข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่นอกพื้นที่ที่รัฐจัดให้

ผู้หนีภัยความรุนแรงและความไม่สงบภายในประเทศเมียนมาที่เข้ามาในประเทศไทยจึงมีทั้งกลุ่มที่หนีภัยการสู้รบและผู้หนีภัยความไม่สงบภายในประเทศเมียนมาที่อยู่ในพื้นที่ที่รัฐกำหนดให้ และอาศัยอยู่นอกพื้นที่ที่รัฐจัดให้ จำนวนมากไม่ได้มีสถานะเข้าเมืองตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัย หรือได้รับการผ่อนปรนอนุญาตให้อยู่และทำงานในฐานะแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านซึ่งไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ทำให้ปัจจุบันมีความซับซ้อนเข้าไปเพิ่มเติมอีก บางส่วนลงทะเบียนเป็นแรงงานข้ามชาติ เนื่องจากเป็นช่องทางเดียวที่เปิดให้มีการลงทะเบียน ซึ่งก็ไม่ได้สอดคล้องกับทักษะความสามารถของตัวเอง ทำให้ต้องมาการสร้างทักษะขึ้นมาใหม่ (Reskill) หรือลดทักษะของตัวเองลงไป เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption) ซึ่งเป็นช่องทางจำเป็นสำหรับการอยู่รอด บางส่วนเป็นบุคคลไร้สัญชาติไม่มีบัตรใด ๆ แต่ต้องไปลงทะเบียนเป็นแรงงานข้ามชาติ ซึ่งซ้ำซ้อนกับบุคคลไร้สัญชาติ

๓.๓.๑ แนวทางการดำเนินการกรณีผู้หนีภัยการสู้รบ (ผกร.) ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ๙ แห่ง ซึ่งเข้ามาเป็นเวลานาน และนโยบายการจัดการในระยะยาว

ผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา (ผกร.) มีสถานะเป็นผู้ลี้ภัยเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย อย่างไรก็ตามนโยบายให้อยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว (Temporary Shelter) ตามตัวเลขของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนประมาณ ๘๐,๐๐๐ คน โดยมีการดูแลโดยปฏิบัติตามนโยบายของสภาคความมั่นคงแห่งชาติและตามมติคณะรัฐมนตรี ปี ๒๕๑๘ ซึ่งการดูแลดังกล่าวไม่ได้เป็นไปตามกรอบที่กฎหมายกำหนดอย่างชัดเจน และการดำเนินการในปัจจุบันเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ตั้งแต่ปี ๒๕๑๘

ภายใต้แนวนโยบายในปัจจุบันกำหนดให้บุคคลเหล่านี้มีสิทธิพำนักเป็นการชั่วคราวซึ่งไม่ให้ออกมาภายนอกหรือออกมาทำงานนอกพื้นที่พักพิงและไม่ให้มีการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อไม่ให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม โดยจะดูแลคนเหล่านี้เพื่อรอการส่งกลับมาตุภูมิโดยสมัครใจ (Voluntary Repatriation) หรือการรับไปตั้งถิ่นฐานใหม่ (Resettlement) โดยบางประเทศ ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีการเดินทางไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สาม จำนวนประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ คน ใน ๑๕ ประเทศ โดยสหรัฐอเมริกาเข้าไปเป็นจำนวนที่มากที่สุด จำนวนประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน รองลงมา คือ ออสเตรเลีย จำนวนประมาณ ๑๕,๐๐๐ คน และเดินทางกลับมาตุภูมิโดยสมัครใจ จำนวนประมาณ ๒๒,๐๐๐ คน

ซึ่งที่ผ่านมารัฐบาลไทยโดยคำแนะนำจากสภาคความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ได้มีมติให้มีการจำแนกผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาเป็นกลุ่มพิเศษโดยเฉพาะไม่รวมกับกลุ่มอื่น ซึ่งทำให้เกิด

การยกเว้นการใช้กฎหมายที่เกิดขึ้นภายหลังกับกลุ่มผู้หนีภัยการสู้รบ เช่น พระราชบัญญัติทะเบียนราษฎร พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พระราชบัญญัติสัญชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ในปัจจุบันผู้หนีภัยการสู้รบที่อยู่ในศูนย์พักพิงชั่วคราวได้รับการสำรวจและจัดทำสถานะทางกฎหมายแตกต่างกัน เช่น สถานะตามสิทธิของการรับอาหาร สถานะจากการสำรวจของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (United Nations Human Rights Council: UNHRC) และสถานะจากการสำรวจของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งสถานะที่แตกต่างเหล่านี้ส่งผลต่อการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน อาทิ การเข้าถึงการรักษาพยาบาล การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม หรือการได้รับการเยียวยาจากหน่วยงานภาครัฐเมื่อเป็นผู้เสียหายในกระบวนการยุติธรรม เช่น ผู้หนีภัยการสู้รบแม่ได้รับการสำรวจจำนวนจากกระทรวงมหาดไทย อย่างไรก็ตามไม่ได้มีการกำหนดสถานะตามกฎหมาย ส่งผลให้ไม่สามารถขอจัดทำหนังสืออนุญาตเดินทาง หรือการออกเช็คเพื่อรับค่าตอบแทนได้เนื่องจากการขาดเอกสารรับรองในกรณีของค่าตอบแทนผู้เสียหายในคดีอาญา พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ขณะที่ผู้หนีภัยการสู้รบที่อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงเผชิญกับการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ แม้จะสามารถเข้าถึงระบบบริการสุขภาพพื้นฐานโดยการสนับสนุนช่วยเหลือจากองค์กรเอกชน อย่างไรก็ตามไม่มีสิทธิเข้าถึงระบบประกันสุขภาพพื้นฐานซึ่งส่งผลกระทบต่อในกรณีที่มีการเจ็บป่วยเรื้อรัง หรือเป็นโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง รวมทั้งการสนับสนุนจากองค์กรนอกภาครัฐอาจไม่เพียงพอส่งผลต่อการที่ผู้หนีภัยการสู้รบซื้อประกันสุขภาพได้ เนื่องจากไม่มีสถานะทางกฎหมาย

แนวทางการดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับการบริหารจัดการและการดำเนินการต่อ “ผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา” มีข้อกำหนดหลายประการที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น การไม่อนุญาตการเรียนการสอนภาษาไทย ซึ่งส่งผลต่อการเข้ารับการศึกษาและพัฒนาทักษะเพื่อหารายได้เพื่อดูแลตัวเองและครอบครัวระหว่างอยู่ในศูนย์พักพิง การศึกษาในพื้นที่พักพิงไม่ได้รับการรับรองจากระบบการศึกษาของประเทศไทย ส่งผลให้เยาวชนในพื้นที่พักพิงขาดโอกาสในการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และการไม่อนุญาตให้ออกไปทำงานนอกพื้นที่พักพิงชั่วคราว ทำให้เกิดการลักลอบออกไปและนำมาซึ่งความเสี่ยงต่อตัวผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาและความยากในการติดตามกำกับดูแลของหน่วยงานราชการ

๓.๓.๒ แนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการกรณีผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา (ผกสม.) ที่เดินทางเข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่รัฐจัดให้

ผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา (ผกสม.) เป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการสู้รบในเมียนมาเมื่อปี ๒๕๖๔ ไม่รวมกับผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา (ผกธ.) เนื่องจากเข้ามาโดยมีวัตถุประสงค์ต่างกัน ซึ่งรัฐบาลดูแลในด้านมนุษยธรรมภายใต้มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operation Procedure: SOP) ของสภาความมั่นคงแห่งชาติที่ได้กำหนดให้อยู่ในพื้นที่ ๒ แห่ง ได้แก่

๑) พื้นที่ปลอดภัยชั่วคราว (Temporary Safety Area: TSA) หรือพื้นที่แรกรับบริเวณชายแดนไม่เกินระยะ ๒ กิโลเมตร อยู่ภายใต้การรับผิดชอบโดยกองทัพ

๒) พื้นที่พักรอ (Holding Area) ที่ห่างจากบริเวณชายแดนในระยะ ๑๐ กิโลเมตร มีหน่วยงานทางปกครองเป็นผู้รับผิดชอบ สำหรับกรณีไม่สามารถดูแลในพื้นที่ปลอดภัยชั่วคราวได้เพียงพอ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีการใช้พื้นที่พักรอ

โดยสถานการณ์ที่อาจมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น และมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ยังคงไม่มีความชัดเจน ทั้งด้าน “ความปลอดภัย” และ “มนุษยธรรม” มีรายละเอียดที่ต้องคำนึงดังต่อไปนี้

๑) การเตรียมการรับมือในสถานการณ์กรณีผู้พลัดถิ่นภายในเมียนมาในบริเวณพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศไทยซึ่งในรายงาน MYANMAR - HUMANITARIAN NEEDS AND RESPONSE PLAN, HUMANITARIAN PROGRAMME CYCLE 2024 ISSUED DECEMBER 2023 ของ UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs ได้ประเมินไว้มีจำนวนประมาณ ๔๓๐,๐๐๐ คน จำเป็นต้องเข้ามาในประเทศไทยเพื่อความปลอดภัย หรือในสถานการณ์และแผนการรับมือขององค์การเอกชนในพื้นที่ที่ทำงานร่วมกับสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติประมาณการอยู่ที่จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ คน โดยจะเป็นการเข้ามาครั้งละประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน

๒) การกำหนดและเปิดเผยรายละเอียด เงื่อนไข และแนวทางการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม ในการเคลื่อนย้ายผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมาจากพื้นที่ปลอดภัยที่อยู่บริเวณชายแดนไม่เกิน ๒ กิโลเมตร ไปสู่พื้นที่พักรอที่ห่างจากชายแดนไม่เกิน ๑๐ กิโลเมตร

๓) การกำหนดแนวทางและกลไกในการรับประกันถึงความเป็นอิสระของหน่วยงานด้านมนุษยธรรมในการเข้าถึงพื้นที่ปลอดภัยชั่วคราว โดยหน่วยงานความมั่นคงของประเทศไทยประจำอยู่ในพื้นที่ชายแดนจำเป็นที่จะต้องเคารพหลักการด้านมนุษยธรรมที่เป็นหลักการในการทำงานของหน่วยงานช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักของความเป็นอิสระและการอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานช่วยเหลือเข้าถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นอิสระ เพื่อประเมินความต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและการเตรียมความพร้อมต่อไป

๔) การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลและครอบครัวเพื่อป้องกันการพลัดหาย ซึ่งรัฐบาลควรลงทะเบียนและบันทึกข้อมูลบุคคลและครอบครัวโดยทันที เพื่อป้องกันการสูญหาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีความเสี่ยงที่จะหายไปจากครอบครัว รมรณรงค์ให้มีการใช้ป้ายชื่อ (หรือสัญลักษณ์ที่มีชื่อเด็ก ผู้ปกครอง และที่อยู่) ให้พกติดตัวไว้กับเด็ก และรมรณรงค์ให้สมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้ใหญ่เฝ้าดูบุตรหลานของตนตลอดเวลา

๕) การเตรียมความพร้อมด้านการพยาบาลและสาธารณสุขในกรณีเหตุการณ์ฉุกเฉิน โดยเตรียมความพร้อมศักยภาพและทรัพยากรให้เพียงพอที่จะตอบสนองต่อจำนวนผู้ป่วยที่อาจจะเข้ารับบริการเพิ่มขึ้น หากมีเหตุการณ์วิกฤตในฝั่งชายแดนประเทศเมียนมา และเตรียมความพร้อมโดยมีแนวทางและกลไกการส่งต่อผู้ป่วยตามจังหวัดชายแดน ในกรณีที่ต้องมีการส่งต่อไปเพื่อการดูแลระดับที่สองหรือระดับที่สามในกรณีบาดเจ็บสาหัสเกินกว่าที่สถานพยาบาลระดับท้องถิ่นจะรับมือไหว

๖) การกำหนดแนวทางการอนุญาตและอนุโลมให้ผู้ป่วยและผู้บาดเจ็บเข้าถึงความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและได้รับการรักษาพยาบาลอย่างทันท่วงที ไม่มีข้อจำกัด และเป็นไป

อย่างเท่าเทียม ไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีสถานะอะไร เพื่อลดความเสี่ยงของการเสียชีวิต รวมถึงการวางระบบการรับผู้บาดเจ็บมารักษาที่เป็นระบบ ปลอดภัย และไม่มีความเสี่ยงว่าผู้ป่วยจะถูกจับกุม กักขัง หรือถูกส่งกลับไป ในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยภายหลังออกจากโรงพยาบาลแล้ว

๓) การกำหนดกลไกประเมินสถานการณ์ความปลอดภัยเพื่อป้องกันการบังคับส่งกลับ โดยให้อีกาสบุคคลเหล่านั้นแสดงข้อกังวลและการประเมินความเสี่ยงที่บุคคลนั้นจะเผชิญกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายและข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคี ประกอบด้วย

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งได้บัญญัติ หลักการห้ามผลักดันกลับ (Non-refoulement Principle) ไว้ใน มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ขับไล่ ส่งกลับ หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดน ไปยังอีกรัฐหนึ่ง หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้น จะไปตกอยู่ในอันตรายที่จะถูกกระทำการทรมาน ถูกกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือถูกกระทำให้สูญหาย

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) ในข้อ ๖ - ๗ และ ๑๓ ผ่านการตีความ การละเมิดหลักการผลักดันกลับคือการละเมิดสิทธิการมีชีวิตอยู่ และถือว่าการกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (CIDT)

อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน และการกระทำอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention Against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment: CAT) ในข้อ ๓ ที่ว่าด้วยเรื่องการห้ามการส่งผู้ลี้ภัย และบุคคลอื่น ๆ กลับประเทศในฐานะผู้ร้ายข้ามแดน หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าเขาผู้นั้นจะต้องถูกส่งกลับไปทรมาน และให้รัฐผู้ส่งนำข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนของรัฐผู้ร้องขอ มาประกอบการตัดสินใจในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนด้วย

อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination: CERD) ข้อ ๕ ที่ว่าด้วยเรื่องการรับประกันสิทธิว่าทุกคนมีความเสมอภาคตามกฎหมาย รวมถึงสิทธิเสรีภาพในการโยกย้าย และสิทธิในการอันจะคืนกลับประเทศของตน

๘) การกำหนดแนวทางและกลไกติดตามการทำงาน ประเมินสถานการณ์และประสานงานหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ หน่วยงานด้านมนุษยธรรม และหน่วยงานระหว่างประเทศที่มีความเชี่ยวชาญ

๓.๓.๓ แนวทางและนโยบายการบริหารจัดการผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา (ผกสม.) ที่เดินทางเข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่ภายนอกพื้นที่ที่รัฐจัดให้

กลุ่มผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมามีความหลากหลายตั้งแต่การเดินทางเข้ามาในประเทศไทย สถานะการอยู่อาศัย และการประสานงานขอรับการคุ้มครองจากชุมชนระหว่างประเทศ ซึ่งกระจายอยู่ทั้งในจังหวัดชายแดนและพื้นที่ตอนในของประเทศไทย

โดยมีการเดินทางเข้ามาในประเทศไทย ทั้งที่เดินทางเข้ามาอย่างถูกต้อง มีหนังสือเดินทาง โดยอาศัยการตรวจลงตราหรือวีซ่า (VISA) ทั้งประเภทท่องเที่ยว (Tourist Visa) ประเภทการศึกษา (Non-ED) หรือบัตรผ่านแดน (Border Pass) อย่างไรก็ตามก็มีความเสี่ยงเมื่อหนังสือเดินทางหมดอายุ หรือไม่สามารถขอยืดต่อหรือต่อวีซ่าได้ ซึ่งทำให้เป็นบุคคลต่างด้าวที่การอนุญาตให้อยู่อาศัยสิ้นสุดลง และเดินทางเข้ามาไม่ถูกต้อง

ขณะที่สถานะอยู่อาศัยมีลักษณะเช่นเดียวกับสถานการณ์เดินทางที่อาศัย การตรวจลงตราหรือวีซ่า (VISA) ตั้งแต่การเดินทางเข้ามาและการอนุญาตสิ้นสุดลง ขณะที่บางกลุ่มที่เข้ามาไม่ถูกต้องพยายามเข้าถึงสถานะการรับรองทางกฎหมายในช่องทางอื่น ๆ ทั้งการขอขึ้นทะเบียนเป็นแรงงานต่างด้าวสามสัญชาติ (กัมพูชา ลาว และเมียนมา) อย่างไรก็ตามก็มีความเสี่ยงเมื่อต้องเดินทางกลับไปพิสูจน์สัญชาติกับประเทศต้นทาง จัดทำหนังสือเดินทางภายในเงื่อนไขเวลาการอนุญาตให้อยู่และทำงานกำหนดไว้ โดยไม่ได้คำนึงถึงความเสี่ยงหากต้องเดินทางกลับไป และมีจำนวนมากที่ทำให้เป็นผู้อพยพที่ไม่ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยหรือการอนุญาตสิ้นสุดลง

ขณะที่กลุ่มผู้หนีภัยความไม่สงบภายในประเทศเมียนมาจำนวนหนึ่งสามารถเข้าถึงการปกป้องคุ้มครองจากกลไกระหว่างประเทศได้ เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่มีความเสี่ยงสูง (high risk) มีบทบาทหรือเครือข่ายระหว่างประเทศ (high profile) อยู่แล้ว และพยายามหรือในอยู่ในระหว่างการเดินทางไปประเทศที่สามต่อ แต่คาดว่ากลุ่มนี้มีจำนวนไม่มาก

กฎหมาย แนวทางและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมาที่อาศัยอยู่นอกพื้นที่พักพิงที่รัฐจัดให้มีความหลากหลาย ประกอบด้วย

(๑) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งได้บัญญัติ หลักการห้ามผลักดันกลับ (Non-refoulement Principle) ไว้ในมาตรา ๑๓ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ขับไล่ ส่งกลับ หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังอีกรัฐหนึ่ง หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้น จะไปตกอยู่ในอันตรายที่จะถูกกระทำการทรมาน ถูกกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือถูกกระทำให้สูญหาย

(๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) นโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว เพื่อตอบสนองความต้องการแรงงานทั้งในภาคการผลิต ภาคการบริการ ที่แรงงานกลุ่มดังกล่าวยังมีความจำเป็นในการสนับสนุนการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันในประเทศ ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นการดำเนินการกลุ่มแรงงานต่างด้าวที่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ภายในราชอาณาจักรและทำงานได้ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖ และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๖ จำนวนประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน ไม่ให้กลายเป็นคนเป็นต่างด้าวที่มีสถานะไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

(๔) คำมั่นโดยสมัครใจของไทยในการประชุมเวทีผู้ลี้ภัยโลก ครั้งที่ ๒ ซึ่งจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ ที่นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ โดยเสนอคำมั่น ๘ ข้อต่อที่ประชุมเวทีผู้ลี้ภัยโลก ครั้งที่ ๒ ดังนี้ (๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบคัดกรอง (๒) แก้ปัญหาคนไร้รัฐไร้สัญชาติ (๓) ทบทวนและปรับปรุงการใช้มาตรการทางเลือกแทนการกักตัวเด็กและครอบครัวในห้วงกักตรวจคนเข้าเมือง (๔) ส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาและการพัฒนาทักษะตามช่วงวัยของเด็กผู้หนีภัยกลุ่มต่าง ๆ (๕) พัฒนาระบบหลักประกันสุขภาพที่สามารถตอบสนองความต้องการของคนต่างด้าวกลุ่มต่าง ๆ ในไทย รวมถึงผู้หนีภัยคนไร้รัฐไร้สัญชาติ ผู้ได้รับความคุ้มครองตามระเบียบคัดกรองฯ (๖) ขยายความร่วมมือกับประเทศที่สามในการหาทางออกที่ยั่งยืนให้แก่ผู้หนีภัยกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศไทย (๗) ให้ความช่วยเหลือชาวโรฮิงจาผ่านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ชาวโรฮิงจาในบังคลาเทศอย่างต่อเนื่องตลอด ๔ ปี ข้างหน้า รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาแก่เมียนมา และ (๘) ดำเนินการถอนข้อสงวนต่อข้อ ๒๒ (เรื่องการคุ้มครองเด็กผู้ลี้ภัยและเด็กแสวงหาที่พักพิง) ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

๓.๓.๔ ประเด็นการพิจารณาในแง่มุมทางกฎหมาย

จากการพิจารณาศึกษาพบประเด็นในแง่มุมทางกฎหมายที่ต้องพิจารณาในการแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัยจากประเทศเมียนมา ดังนี้

๑) การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่อง กฎหมายสำคัญที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องเร่งรัดปรับปรุงหรือร่างกฎหมายขึ้นใหม่ (ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.) ซึ่งมอบหมายให้ดำเนินการต่อไปนี้

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการรับไปศึกษาผลกระทบและพิจารณาความจำเป็นในการจัดตั้ง “กรมกิจการคนเข้าเมือง” โดยให้ความเห็นของสภาความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับการแก้ปัญหาผู้ลี้ภัยและผู้อพยพ ควรใช้กลไกและการบริหารจัดการในเชิงนโยบายภายใต้คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีหรือคำสั่งสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยมีระบบคัดกรองและการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพในลักษณะที่มีความยืดหยุ่นและอ่อนตัว ควบคู่กับการปฏิบัติตามหลักมนุษยธรรมและสิทธิมนุษยชนอย่างเหมาะสม

กระทรวงมหาดไทยดำเนินการศึกษาและพิจารณาการขอปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเพื่อจัดตั้งกรมกิจการคนเข้าเมืองเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับภารกิจอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานด้านความมั่นคงอื่น ๆ ทั้งฝ่ายทหาร ตำรวจ และศุลกากร เพื่อนำไปสู่การปฏิรูประบบ

๒) การดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ เกี่ยวกับการกำหนดหมวดหมู่การใช้จ่ายเพื่อการช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่หนีภัยการสู้รบหรือความไม่สงบเข้ามาในประเทศไทย

เนื่องจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นหลายครั้งไม่ได้มีการตั้งงบประมาณเป็นการเฉพาะที่ช่วยเหลือคนต่างชาติและไม่ได้มีการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะเกิดขึ้น ทำให้หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องเฉลี่ยงบประมาณประจำมาดูแล ทำให้การดูแลไม่เพียงพอและการเบิกจ่ายคลังไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เนื่องจากไม่มีการกำหนดหมวดหมู่เป็นการเฉพาะสำหรับคนต่างชาติ เพื่อให้การดำเนินการมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น การสอดรับการดำเนินการพื้นฐานของกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงการศึกษาที่มีข้อเสนออยู่แล้ว จะเป็นการลดภาระของหน่วยงานในพื้นที่ได้มากขึ้น

๔. ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการ

จากการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการสิทธิการมีข้อสังเกตต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาและผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมาให้เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรมและยั่งยืน โดยจำแนกเป็น ๓ กรณี ดังนี้

๑) กรณีผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา (ผกร.) ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ๙ แห่ง ซึ่งเข้ามาเป็นเวลานาน

๒) กรณีผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา (ผกสม.) ที่เดินทางเข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่รัฐจัดให้

๓) กรณีผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา (ผกสม.) ที่เดินทางเข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่นอกพื้นที่ที่รัฐจัดให้

๔.๑ ข้อสังเกตแนวทางการดำเนินการกรณีผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา (ผกร.) ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ๙ แห่ง ซึ่งเข้ามาเป็นเวลานาน เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๑) การพิจารณาจัดทำแผนงานและการจัดสรรงบประมาณการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ฉุกเฉิน และการติดตามการดำเนินการตามแผน โดยให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการต่างประเทศเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในปี ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

๒) การพิจารณาจัดทำแผนการติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการการขับเคลื่อนและประสานงานกระบวนการการตั้งถิ่นฐานใหม่ยังประเทศที่สามของกลุ่มผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา (ผกร.) ที่อยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวให้ได้ปีละ ๑๐,๐๐๐ คน โดยให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการต่างประเทศเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบประสานงานกับประเทศผู้รับและหน่วยงานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแผนการรองรับและการเตรียมความพร้อมกรณีที่มีการดำเนินการมีความล่าช้าหรือไม่สามารถดำเนินการกระบวนการตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สามได้ โดยให้คำนึงถึงทางออกอย่างยั่งยืนของผู้ลี้ภัย (refugee's durable solutions) ผ่านการผสมกลมกลืนกับสังคมไทย (local integration) มากขึ้นในอนาคตโดยคำนึงถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยตามกรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน

กระทรวงมหาดไทย

๑) การพิจารณาทบทวนแนวทางการดำเนินการและแนวปฏิบัติการบริหารจัดการพื้นที่พักพิงผู้หนีภัยการสู้รบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ตั้งแต่การสำรวจประวัติและการจัดทำเอกสารแสดงตน การสำรวจและการจดทะเบียนการเกิดสำหรับเด็กเกิดใหม่และเด็กกลุ่มที่ตกหล่นภายในพื้นที่พักพิง การอนุญาตให้จัดการศึกษาเป็นภาษาไทย รวมทั้งการจัดการบริการด้านสุขภาพและเตรียมความพร้อมในการทำงานหาเลี้ยงชีพภายนอกพื้นที่พักพิง เพื่อลดการพึ่งพาความช่วยเหลือจากองค์กรระหว่างประเทศ

๒) การพิจารณาจัดตั้งกลไกการบริหารจัดการพื้นที่พักพิงชั่วคราวโดยการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่น เพื่อสร้างการยอมรับของชุมชนไทย และการปรับตัวของผู้หนีภัยการสู้รบที่อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิง โดยคำนึงถึงการผสมกลมกลืนกับสังคมไทยมากขึ้น

กระทรวงแรงงาน

พิจารณาศึกษาผลกระทบต่อชุมชนในพื้นที่จังหวัดที่มีพื้นที่พักพิงชั่วคราวตั้งอยู่ ทั้งในเชิงบวกที่อาจมีการเพิ่มผลผลิตทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ให้แก่ชุมชน และผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้น เพื่อกำหนดแผนการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้หนีภัยจากการสู้รบที่อยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวให้เข้าสู่ตลาดแรงงานในกรณีที่ไม่สามารถเดินทางไปยังประเทศที่สามได้ โดยการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่

๔.๒ ข้อสังเกตแนวทางการดำเนินการกรณีผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา (ผกสม.) ที่เดินทางเข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่รัฐจัดให้ เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ

๑) ดำเนินการพิจารณาจัดทำแผนการรับมือตามสถานการณ์จากเล็กไปใหญ่ (Scenarios Based Preparedness and Response Plan) และปรับปรุงแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนที่ ๖ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ กรณีที่มีผู้หนีภัยความไม่สงบในประเทศเมียนมาเข้ามาในประเทศไทย โดยคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้

๑.๑) ความเป็นไปได้ที่ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศเมียนมาที่อยู่ในพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศไทย จำนวนประมาณ ๔๓๐,๐๐๐ คน จะเดินทางหลบหนีภัยความไม่สงบเข้ามาในประเทศไทย เป็นการชั่วคราว โดยจำลองสถานการณ์และแผนการรับมือขั้นต่ำที่เข้ามา จำนวนประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน โดยจำลองสถานการณ์การเข้ามาครั้งละประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน

๑.๒) การกำหนดและเปิดเผยแผน ขั้นตอนและแนวทางการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม ในการเคลื่อนย้ายผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมาจากพื้นที่ปลอดภัยที่อยู่บริเวณชายแดนไม่เกิน ๒ กิโลเมตร ไปสู่พื้นที่พักพิงที่ห่างจากชายแดนไม่เกิน ๑๐ กิโลเมตร

๑.๓) การกำหนดแนวทางและกลไกในการรับประกันถึงความอิสระของหน่วยงานด้านมนุษยธรรมในการเข้าถึงพื้นที่ปลอดภัยชั่วคราว โดยหน่วยงานด้านความมั่นคงของประเทศไทยประจำอยู่ในพื้นที่ชายแดนจำเป็นที่จะต้องเคารพหลักการด้านมนุษยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอำนวยความสะดวกให้เข้าถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นอิสระ เพื่อการประเมินความต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔) การกำหนดแนวทางการจัดทำข้อมูล การสัมภาษณ์จัดทำประวัติ และการกำหนดสถานะรายบุคคล โดยจำแนกกลุ่มผู้หนีภัยการสู้รบชั่วคราวที่เข้ามาเป็นระยะสั้น และกลุ่มผู้หนีภัยทางการเมืองที่มีความจำเป็นต้องอยู่เป็นการชั่วคราวในระยะเวลาที่นานกว่า

๑.๕) การเตรียมความพร้อมด้านการพยาบาลและสาธารณสุขในกรณีเหตุการณ์ฉุกเฉินและแนวทางกลไกการส่งต่อผู้ป่วยตามจังหวัดชายแดน ในกรณีที่ต้องมีการส่งต่อไปเพื่อการดูแลและในกรณีบาดเจ็บสาหัสเกินกว่าที่ระดับท้องถิ่นจะรับมือไหวอย่างปลอดภัย รวมทั้งไม่มีความเสี่ยงว่าผู้ป่วยจะถูกจับกุม กักขัง หรือถูกส่งกลับไปในพื้นที่ที่ไม่ปลอดภัยภายหลังออกจากโรงพยาบาลแล้ว

๑.๖) การกำหนดกลไกประเมินสถานการณ์ความปลอดภัยเพื่อป้องกันการบังคับส่งกลับหรือส่งกลับผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา โดยให้ออกาสบุคคลเหล่านั้นแสดงข้อกังวลและการประเมินความเสี่ยงที่บุคคลนั้นจะเผชิญกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายและข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคี ประกอบด้วย พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งได้บัญญัติ หลักการห้ามผลักดันกลับ (Non-refoulement Principle) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) และอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน และการกระทำอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention Against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment: CAT)

๒) ดำเนินการพิจารณาเพื่อกำหนดในแผนการจัดสรรงบประมาณในปี ๒๕๖๙ เรื่องการให้ความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมกรณีฉุกเฉิน โดยมอบหมายกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการประสานและติดตามร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ

๓) พิจารณาศึกษาและจัดทำแผนการเตรียมความพร้อมในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสถานะภาพผู้ลี้ภัย พ.ศ. ๒๕๙๔ รวมถึงการจัดทำพระราชบัญญัติกำหนดสถานะผู้ลี้ภัยให้เป็นไปตามกฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อให้มีกฎหมายรับรองสถานะและกฎหมายรองรับการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ลี้ภัยตามกำหนดไว้ในกฎหมายระหว่างประเทศ

กระทรวงมหาดไทย

พิจารณากำหนดโครงสร้างการบริหารงานชายแดนในสถานการณ์ฉุกเฉิน กรณีเกิดการหนีภัยเข้ามาในประเทศไทย ทั้งพื้นที่ปลอดภัย พื้นที่พักรอ และผู้หนีภัยจากประเทศเพื่อนบ้านที่อาศัยอยู่ภายนอกพื้นที่ที่จัดไว้ให้ โดยให้มีการปรับปรุงและกำหนดโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และภารกิจที่ชัดเจนระหว่างศูนย์สั่งการชายแดน คณะกรรมการชายแดน และคณะกรรมการคัดกรองระดับจังหวัด รวมทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติในการประสานงานกับองค์กรระหว่างประเทศ กองกำลังในพื้นที่ชายแดน องค์กรประชาสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในพื้นที่ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้มีมติเห็นชอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการในพื้นที่ได้

กระทรวงแรงงาน

พิจารณาดำเนินการเสนอให้คณะรัฐมนตรีใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ผ่อนผันให้ผู้หนีภัยการสู้รบที่ไม่สามารถเดินทางกลับได้ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน ให้อยู่อาศัยและทำงานได้เป็นกรณีพิเศษ โดยให้มารายงานตัวเพื่อจัดทำประวัติและเอกสารประจำตัว รวมทั้งขออนุญาตทำงานรายปี โดยงดเว้นเงื่อนไขการพิสูจน์สัญชาติเป็นการชั่วคราว

กระทรวงการต่างประเทศ

๑) พิจารณาสถาบันกลไกความร่วมมือหลายฝ่ายทั้งรัฐบาลของชาติที่เกี่ยวข้อง รัฐบาลเมียนมา รัฐบาลเอกภาพแห่งชาติเมียนมา กลุ่มชาติพันธุ์ กองกำลังที่ปฏิบัติการอยู่ในพื้นที่ชายแดน และตัวแทนประชาสังคมในพื้นที่ ในการจัดทำพื้นที่ปลอดภัยทั้งสองฝั่งชายแดนไทย

๒) พิจารณาผลักดันกลไกการประสานงานความช่วยเหลือมนุษยธรรมตามแนวชายแดน (Cross border humanitarian assistance) โดยร่วมกับภาคีหลายฝ่ายเพื่อให้ความช่วยเหลือต่อ

ผู้ประสบภัยทุกฝ่ายอย่างไม่เลือกปฏิบัติ อย่างน้อย ๔ จังหวัดพื้นที่ชายแดน ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดตาก จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดราชบุรี ทั้งในระดับระหว่างประเทศ ภายในประเทศ และในระดับชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ชายแดน เพื่อให้เกิดการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมอย่างเป็นระบบ และการอพยพเคลื่อนย้ายของผู้คนออกจากพื้นที่วิกฤตได้อย่างปลอดภัย พร้อมกับการติดตามประเมินผลการให้ความช่วยเหลือมนุษยธรรมตามแนวชายแดน (Cross border humanitarian assistance) เป็นระยะโดยการมีส่วนร่วม

๔.๓ ข้อเสนอแนะทางและนโยบายการบริหารจัดการกรณีผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา (ผกสม.) ที่เดินทางเข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่ภายนอกพื้นที่ที่รัฐจัดให้ เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

พิจารณาและทบทวนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงในประเด็นเกี่ยวข้องกับการอพยพโยกย้ายถิ่นฐานที่ไม่ปกติของแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน ผู้ลี้ภัย และคนไร้รัฐไร้สัญชาติ โดยคำนึงถึงหลักมนุษยธรรมและหลักสิทธิมนุษยชนที่สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศมากขึ้น

สำนักนายกรัฐมนตรี

พิจารณาติดตามการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่อง กฎหมายสำคัญที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องเร่งรัดปรับปรุงหรือร่างกฎหมายขึ้นใหม่ (ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ...) พ.ศ.) เพื่อทดแทนการขาดแคลนแรงงานจากประชากรวัยทำงานของประเทศไทยที่มีจำนวนลดลง โดยส่งเสริมให้ผู้อพยพและผู้ลี้ภัยเข้าสู่การพัฒนาสถานะและสิทธิการอยู่อาศัยในราชอาณาจักรโดยถูกกฎหมาย โดยพิจารณาประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

- ๑) การอนุญาตเข้าประเทศชั่วคราวด้วยเหตุผลทางด้านมนุษยธรรม
- ๒) การอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวด้วยเหตุผลทางด้านมนุษยธรรม
- ๓) การกำหนดสิทธิการขอมิถิ่นที่อยู่กรณีที่ไม่สามารถเดินทางกลับได้
- ๔) การกำหนดสิทธิการทำงานเลี้ยงชีพแก่บุคคลที่ได้รับอนุญาตอยู่อาศัย
- ๕) การกำหนดสิทธิในการเดินทางภายในราชอาณาจักร
- ๖) การเข้าถึงบริการสุขภาพและการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๑) พิจารณาดำเนินการจัดทำแผนการบริหารจัดการผู้หนีภัยความไม่สงบภายในประเทศเมียนมาที่เข้ามาในประเทศเข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่ภายนอกพื้นที่ที่รัฐจัดให้ โดยคำนึงถึงพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งได้บัญญัติ หลักการห้ามผลักดันกลับ (Non-refoulement Principle) พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) และอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน และการกระทำอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention Against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment: CAT)

๒) พิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนาสถานะและสิทธิ กรณีที่ผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมาที่เข้ามาในประเทศภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่ภายนอกพื้นที่ที่รัฐจัดให้ซึ่งไม่ประสงค์จะไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สาม และมีความเสี่ยงในการกลับประเทศต้นทางภายหลังจากได้มีการประเมินร่วมกันแล้ว เพื่อเข้าถึงโอกาสและสิทธิขั้นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต

๓) พิจารณาปรับปรุงและเพิ่มเติมแผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง โดยการเน้นความพร้อมและกระจายอำนาจในการบริหารจัดการเผชิญสถานการณ์ในพื้นที่ชายแดน โดยมอบหมายให้หน่วยงานของกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบหลัก โดยการมีส่วนร่วมจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงองค์กรท้องถิ่น ชุมชน และองค์กรระหว่างประเทศ

กระทรวงมหาดไทย

พิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนาสถานะและสิทธิของบุคคลผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมาที่เข้ามาในประเทศภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่ภายนอกพื้นที่ที่รัฐจัดให้ อย่างไรก็ตามก็ยังไม่ได้รับการจัดทำประวัติและเอกสารประจำตัว หรือได้ดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว อย่างไรก็ตามก็ไม่สามารถเข้าถึงการพิสูจน์สัญชาติจากประเทศต้นทางได้ กลุ่มผู้หนีภัยความไม่สงบที่เป็นคนไร้รัฐไร้สัญชาติ และกลุ่มบุคคลที่ได้รับความคุ้มครองตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มีความเสี่ยงในการกลับประเทศต้นทาง เพื่อเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานที่จำเป็นและโอกาสในการพัฒนาชีวิต

กระทรวงแรงงาน

๑) พิจารณาดำเนินการอนุญาตให้บุคคลผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมาที่เข้ามาในประเทศภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่ภายนอกพื้นที่ที่รัฐจัดให้ กลุ่มผู้หนีภัยความไม่สงบเข้ามา อย่างไรก็ตามก็ยังไม่ได้รับการจัดทำประวัติและเอกสารประจำตัว กลุ่มผู้หนีภัยความไม่สงบที่ดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวแต่ไม่สามารถเข้าถึงการพิสูจน์สัญชาติจากประเทศต้นทางได้ กลุ่มผู้หนีภัยความไม่สงบที่เป็นคนไร้รัฐไร้สัญชาติ และกลุ่มบุคคลที่ได้รับความคุ้มครองตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มีความเสี่ยงในการกลับประเทศต้นทาง สามารถทำงานได้ตามมาตรา ๖๓ ของพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ๒๕๖๑

๒) พิจารณาดำเนินการปรับปรุงแนวทางการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว เพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ของแรงงานตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๖ สำหรับบุคคลที่หนีภัยความไม่สงบจากประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งที่ไม่มีทักษะ (unskilled labour) มีทักษะฝีมือ (skilled labour) และมีทักษะวิชาชีพ (professional labour)

กระทรวงการคลัง

๑) พิจารณาแก้ไขปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บ

รักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ เกี่ยวกับการกำหนดหมวดหมู่การใช้จ่ายเพื่อการช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่เข้ามาในประเทศไทยด้วยเหตุผลทางมนุษยธรรม

๒) พิจารณากำหนดในแผนการจัดสรรงบประมาณในปี ๒๕๖๙ เรื่องการให้ความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรม สำหรับกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการต่างประเทศ ในการประสานงานและติดตามการดำเนินการประสานงานให้ความช่วยเหลือแก่ผู้หนีภัยที่เข้ามาในประเทศไทย

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑) พิจารณาขยายการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ครอบคลุมไปจนถึงผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมาที่เข้ามาภายหลังปี ๒๕๖๔ และอาศัยอยู่ภายนอกพื้นที่ที่รัฐจัดให้ เพื่อให้ความคุ้มครองและป้องกันการถูกส่งกลับโดยไม่สมัครใจและการสูญหายของบุคคล

๒) พิจารณาเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับสถานะการเป็นบุคคลที่ต้องได้รับการปกป้องคุ้มครองตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้อยู่อาศัยและทำงานได้ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๗

คณะกรรมการการจึงขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาและผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา และข้อสังเกตของคณะกรรมการการมาเพื่อได้โปรดพิจารณาและนำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป



(นายรังสิมันต์ โรม)

ประธานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย

ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

สภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ประกาศตั้งคณะกรรมการ



ประกาศคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ
กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สถาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ตั้งคณะกรรมการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหากับผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตาม
แนวชายแดนไทย - เมียนมา
การสู้รบตามแนวชายแดนไทย - เมียนมา

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ สถาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ที่ประชุม ได้มีมติตั้งคณะกรรมการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหากับผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตาม แนวชายแดนไทย - เมียนมา โดยมีกำหนดระยะเวลาการพิจารณาศึกษาภายใน ๙๐ วัน และให้รายงาน ผลการศึกษาต่อคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สถาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาต่อไป โดยอนุกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

- | | |
|----------------------------------|----------------------|
| ๑. นายมานพ คีรีภูวดล | เป็นประธานคณะกรรมการ |
| ๒. นางจุฬาลักษณ์ ชันสุธรรม | เป็นอนุกรรมการ |
| ๓. พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ | เป็นอนุกรรมการ |
| ๔. นางสาวอัมพิกา สายบัวไย | เป็นอนุกรรมการ |
| ๕. นายสันติพงษ์ มุลฟอง | เป็นอนุกรรมการ |
| ๖. นางสาวปรียาลักษณ์ สารทรานนท์ | เป็นอนุกรรมการ |
| ๗. นายชาติชาย อมรเลิศวัฒนา | เป็นอนุกรรมการ |
| ๘. นายชวรัตน์ ชวรางกูร | เป็นอนุกรรมการ |
| ๙. นายศิววงศ์ สุขทวี | เป็นอนุกรรมการ |
| ๑๐. นายบดินทร์ สายแสง | เป็นอนุกรรมการ |

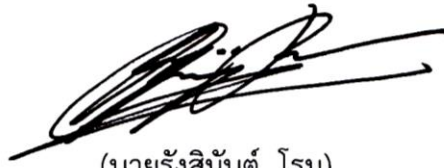
โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. พิจารณาศึกษา รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงและปัญหาอันเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหา เกี่ยวกับผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทย - เมียนมา
๒. พิจารณาศึกษา รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงอันเนื่องมาจากปัญหาของภาคประชาชน ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหากับผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทย - เมียนมา รวมถึงจัดทำข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาย่างยั่งยืน

๓. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ สถาบันวิชาการ ภาคประชาชน ประชาสังคม องค์กรเอกชนและองค์กรระหว่างประเทศ ในการจัดทำข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยและ ผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทย - เมียนมา ทั้งระยะเฉพาะหน้าและระยะกลาง

๔. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการหรือประธานคณะกรรมการมอบหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖



(นายรังสิมันต์ โรม)

ประธานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

ภาคผนวก ข
ภาพการประชุมคณะอนุกรรมการ









ภาคผนวก ค
รายนามเจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการ

- | | |
|-------------------------------|---|
| ๑. นางสาวสุภาพร อางเดช | ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ
กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ |
| ๒. นายคณิต คำนวนผล | นิติกรเชี่ยวชาญ |
| ๓. นางสาวจิตติมา ทองสวัสดิ์ | วิทยากรชำนาญการพิเศษ |
| ๔. นายอนุกุล หดย้อย | นิติกรชำนาญการ |
| ๕. นายธนู พุกชาญคำ | วิทยากรชำนาญการ |
| ๖. นางสาวณัฐกานต์ เวชพันธ์ | นิติกรชำนาญการ |
| ๗. นายกฤษณ์ท์ ลีภาสุรพิสุทธิ | นิติกรปฏิบัติการ |
| ๘. นางสาวพนัชกร จันทร์ธนะกุล | นิติกรปฏิบัติการ |
| ๙. นางสาวยุธิยา จงรักษ์ | วิทยากรปฏิบัติการ |
| ๑๐. นางสาวสรริสา จันทร์พงษ์ | เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน |
| ๑๐. นางสาวอโนทัย เดชะสุภากร | เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน |
| ๑๑. นางสาวณัฐจิตตา โพธิ์ทองคำ | เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน (ผู้จัดพิมพ์รายงาน) |
| ๑๒. นายอัศวิน เอี่ยมปัญญาชน | เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน |
| ๑๓. นายปิยะพงษ์ วานิช | นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติ |

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๑๑/๕๓๖๕



สำนักงานเลขาธิการคณะผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ กศ๐๘ (๖๖๘๗)
วันที่ 6๑ มิ.ย.๖๗
เวลา ๑๕.๓๕ น.

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบ
จากเมียนมาและผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
เมื่อวันพุธที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๖ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการมาธิการสามัญประจำสภาตามข้อบังคับ
การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๙๐ (๙) ในการกระทำการพิจารณาขอเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ
ที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐ การค้าชายแดน การค้าผ่านแดน จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว
จุดผ่อนปรนเพื่อการค้า ช่องทางธรรมชาติ และช่องทางตามกฎหมายศุลกากร การเดินทางข้ามแดน
การจัดการและการดูแลแรงงานข้ามแดน การส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และเรื่องอื่น ๆ
ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ โดยเฉพาะ
ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับดินแดนและความมั่นคงของประชาชน นั้น
โดยคณะกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายรังสีมันต์ โรม
๒. นายมานพ ศิริภูวดล
๓. นายสุธรรม แสงประทุม
๔. นายชูกัน กุลวงษา
๕. นายอามินทร์ มะยูโซ๊ะ
๖. นายวัชรระ ยาวอหะซัน
๗. นายชูการ์โน มะทา
๘. นายชุตติพงศ์ พิภพภิญโญ
๙. นางปัทมา ตันตริ์ตนาพันธ์
๑๐. นายปิยรัฐ จงเทพ
๑๑. นายยุรนัยดี วาบา
๑๒. นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์
๑๓. พลเอก พิศาล วัฒนวงศ์ศิริ
๑๔. นางจุฬาลักษณ์ ชันสุธรรม
๑๕. นายรอมฎอน ปันจอร์

ประธานคณะกรรมการ

รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า

รองประธานคณะกรรมการ คนที่หก

เลขานุการคณะกรรมการ

โฆษกคณะกรรมการ

โฆษกคณะกรรมการ

โฆษกคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

/บัดนี้ ...

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไข
เกี่ยวกับผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาและผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา เสร็จเรียบร้อยแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง



(นายรังสิมันต์ โรม)

ประธานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

สำนักกรรมาธิการ ๒

กลุ่มงานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย

ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๓๖๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cns@parliament.go.th

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๓๐๓ / ๒๕๖๗
วันที่ ๒๑ / มี.ย. / ๖๗ เวลา ๑๗.๕๙ น.

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ •
สำนักการประชุม
เลขที่รับ ๑๐๒ / ๒๕๖๗
วันที่ ๒๑ / มี.ย. / ๖๗ เวลา ๑๗.๓๐

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๒๐๑ / ๒๕๖๗
วันที่ ๒๑ / มี.ย. / ๖๗ เวลา ๑๗.๑๐ น.
ส่งกลุ่มงาน ๓๖๗.๑ ตำแหน่ง